

ยุทธศาสตร์ส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค

สู่ความเป็นเลิศ

(Promotion and Prevention Excellence)

(ร่าง)

ยุทธศาสตร์ส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค
สู่ความเป็นเลิศ ในยุค Thailand 4.0

แผน 20 ปี ด้านสาธารณสุข

4 Excellence Strategies

(16 แผนงาน 48 โครงการ)

1. พัฒนาคุณภาพชีวิตคนไทยทุกกลุ่มวัย
2. การป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ
3. ลดปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพ
4. การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม

1. การพัฒนาระบบการแพทย์ปฐมภูมิ
2. การพัฒนาระบบบริการสุขภาพ
3. การพัฒนาระบบการแพทย์ฉุกเฉินครบวงจรและระบบส่งต่อ
4. พัฒนาคุณภาพหน่วยงานบริการด้านสุขภาพ
5. การพัฒนางานตามพระราชดำริและพื้นที่เฉพาะ
6. ประเทศไทย 4.0 ด้านสาธารณสุข

1. การพัฒนาระบบธรรมาภิบาลและคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ
2. การพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศด้านสุขภาพ
3. การบริหารจัดการด้านการเงินการคลังสุขภาพ
3. การพัฒนางานวิจัยและองค์ความรู้ด้านสุขภาพ
5. การปรับโครงสร้างและพัฒนากฎหมายด้านสุขภาพ

1. การพัฒนาระบบบริหารจัดการกำลังคนด้านสุขภาพ

แผน 20 ปี กสธ.

Promotion & Prevention Excellence Strategies

1. พัฒนาคุณภาพชีวิตคนไทยทุกกลุ่มวัย

- โครงการพัฒนาและสร้างเสริมศักยภาพคนไทย
 - กลุ่มสตรีและเด็กปฐมวัย
 - กลุ่มวัยเรียนและวัยรุ่น
 - กลุ่มวัยทำงาน
 - กลุ่มวัยผู้สูงอายุ

2. ควบคุมโรคและภัยสุขภาพ

- ตอบโต้ภาวะฉุกเฉินและภัยสุขภาพ
- ควบคุมโรคติดต่อ
- ควบคุมโรคไม่ติดต่อและภัยสุขภาพ

4. บริหารจัดการสิ่งแวดล้อม

- บริหารจัดการขยะและสิ่งแวดล้อม
- คุ้มครองสุขภาพประชาชนจากมลพิษสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เสี่ยง (Hot Zone)

3. ลดปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพ

- ส่งเสริมและพัฒนาความปลอดภัยด้านอาหาร
- ลดปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพ
- คุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพและบริการสุขภาพ

หมายเหตุ: โครงการย่อยมีอยู่ 12 โครงการ อาจมีการปรับเปลี่ยนให้เหมาะสม

โครงสร้างการดำเนินงานและการขับเคลื่อน

คณะกรรมการอำนวยการจัดทำและขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์ส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค
สู่ความเป็นเลิศ

ประธาน » ปลัดกระทรวงสาธารณสุข
เลขาธิการ » อธิบดีกรมอนามัย » อธิบดีกรมควบคุมโรค

คณะกรรมการวิชาการจัดทำและขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์ส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค
สู่ความเป็นเลิศ

ประธาน » อธิบดีกรมอนามัย
» อธิบดีกรมควบคุมโรค
เลขาธิการ » รองอธิบดีกรมอนามัย » รองอธิบดีกรมควบคุมโรค

คณะอนุกรรมการจัดทำและขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์ส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค
สู่ความเป็นเลิศ ระดับเขตสุขภาพ และกรุงเทพมหานคร

เขตสุขภาพที่ 1-12

ประธาน » ผู้ตรวจราชการกระทรวงประจำเขตสุขภาพ
รองประธาน » สาธารณสุขนิเทศ
เลขาธิการ » ผอ.ศูนย์อนามัย
» ผอ.สำนักงานป้องกันควบคุมโรค
» ผู้ช่วยผู้ตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุขเขตสุขภาพ

กรุงเทพมหานคร

ประธาน » รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข
» รองปลัดกรุงเทพมหานคร
เลขาธิการ » ผอ.ศูนย์อนามัยที่ 13
» ผอ.การก่อสร้างเสริมสุขภาพ กทม.
» ผอ.สำนักงานป้องกันควบคุมโรคเขตเมือง

แผนการดำเนินงานจัดทำและขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์ PP Excellence

Phase 1
การเตรียมการดำเนินงาน

กพ. – มีค 60

Review สถานการณ์
และยกร่างกรอบแผน
ยุทธศาสตร์ ร่วมกับ
ทีมผู้เชี่ยวชาญ

22 ก.พ.

คณะกรรมการวิชาการฯ
พิจารณา การ Review และ
ร่างกรอบแผนยุทธศาสตร์

8 มี.ค.

คณะกรรมการ
อำนวยการฯ เห็นชอบ
กรอบแผนยุทธศาสตร์

29-31 มี.ค.
PP Excellence
Forum ระดับประเทศ

16-17 มี.ค.

พัฒนากระบวนการขับเคลื่อนที่ดำเนินงานระดับ
พื้นที่กรุงเทพมหานครและระดับเขตสุขภาพ

Phase 2
การจัดทำและขับเคลื่อนแผน
ยุทธศาสตร์ฯ ระดับเขตสุขภาพ
และ กทม.

มีค.- พค 60

จัดทำแผนยุทธศาสตร์ระดับเขตสุขภาพและกทม.

- Review สถานการณ์ในพื้นที่ และยกร่างกรอบแผนยุทธศาสตร์
- **PP Excellence Forum ระดับภาคและ กทม.**
- ปรับปรุงและเสนอคณะกรรมการวิชาการฯ

Phase 3
การจัดทำและขับเคลื่อนแผน
ยุทธศาสตร์ฯ ระดับประเทศ

มีย.- กค 60

- วิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์ ระดับเขต
สุขภาพและกทม.
- ปรับปรุงร่างแผนยุทธศาสตร์
ระดับประเทศ
- **ประชุมรับฟังความคิดเห็นร่าง
แผนยุทธศาสตร์ ระดับประเทศ**

NOW

- คณะกรรมการวิชาการฯ
พิจารณา ร่างแผนยุทธศาสตร์
ระดับประเทศ
- **คณะกรรมการอำนวยการฯ
พิจารณาเห็นชอบ แผน
ยุทธศาสตร์ ระดับประเทศ**

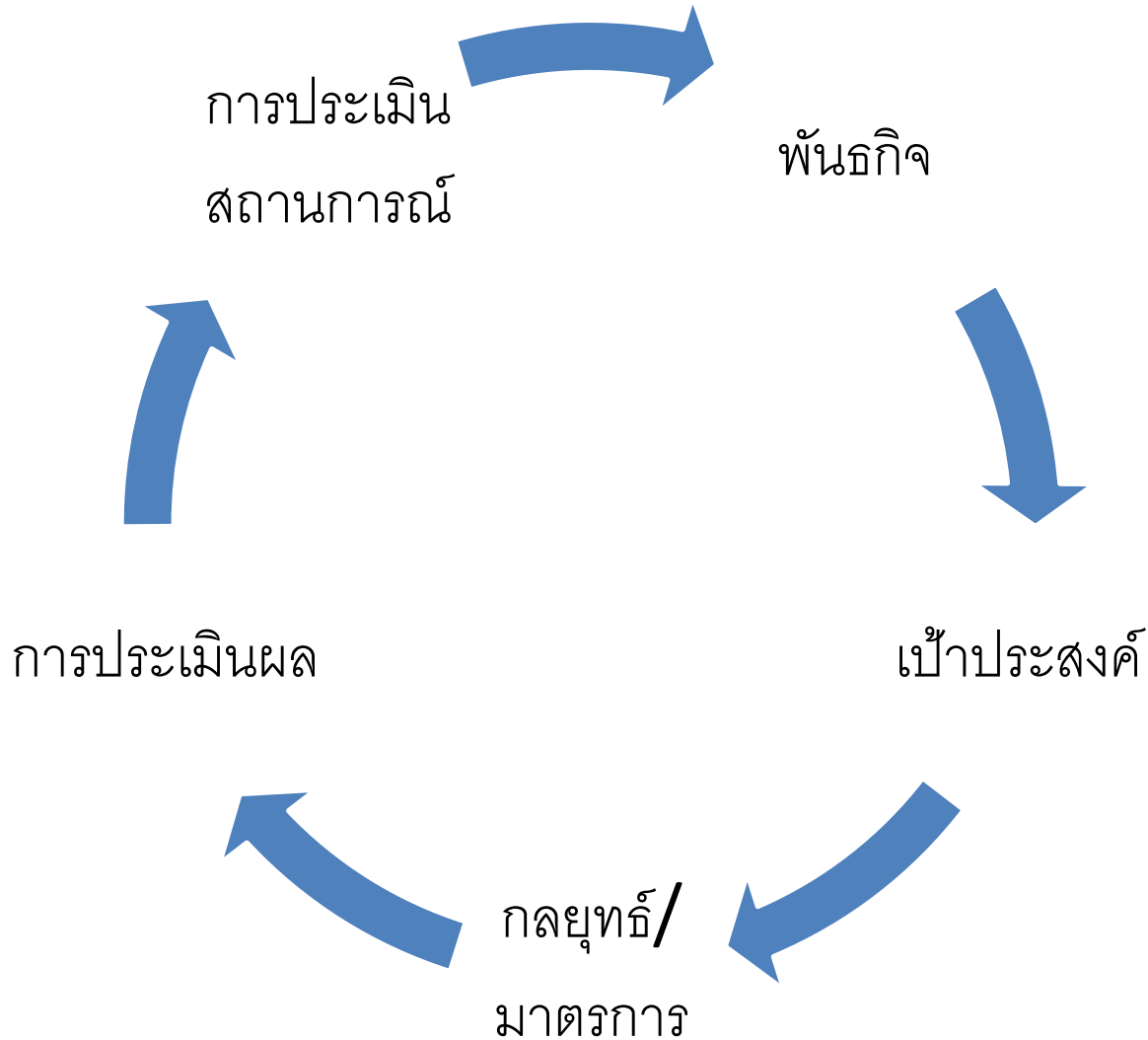
Phase 4
การเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา
และขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์

สค.- กย.60

เสนอ ครม.

พิจารณาแผนยุทธศาสตร์ ระดับประเทศ

การจัดทำแผนยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคสู่ความเป็นเลิศ

พ.ศ. 2560-2579

ก. วิสัยทัศน์ (Vision)

“ประชาชนมีสุขภาพดี มีอายุคาดเฉลี่ยเมื่อแรกเกิดไม่น้อยกว่า 85 ปี และอายุคาดเฉลี่ยของการมีสุขภาพดีไม่น้อยกว่า 75 ปี อยู่ในสถานะแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาพและมีความสุข ภายในปี 2579 ”

ข. พันธกิจ (Mission)

พัฒนาระบบบริหารจัดการที่เป็นเลิศในการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคแบบมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคมเพื่อให้เกิดสุขภาวะ

ยุทธศาสตร์ส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคสู่ความเป็นเลิศ

พ.ศ. 2560-2579

ค. เป้าประสงค์ (Goals)

1. ทุกครอบครัวดำรงชีวิตอยู่ในสังคมไทยได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อ
การมีสุขภาวะผ่านการสร้างเสริมสุขภาพ
2. ประชาชนปราศจากโรคและภัยสุขภาพด้วยการจัดบริการในทุกระดับซึ่ง
เน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคม
3. ประชาชนได้รับการปกป้องสุขภาพด้วยการลดปัจจัยเสี่ยงและเพิ่มปัจจัย
คุ้มครอง ด้วยมาตรการเชิงนโยบาย กฎหมาย สังคมและสวัสดิการ อย่างมี
ประสิทธิภาพ
4. สภาพแวดล้อมทุกแห่งได้รับการพัฒนาให้เอื้อต่อการมีสุขภาพดีของ
ประชาชนทุกคน

ยุทธศาสตร์ส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคสู่ความเป็นเลิศ

พ.ศ. 2560-2579

ค. วัตถุประสงค์ (Objectives)

1. จัดระบบบริการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคตามกลุ่มวัยโดยเน้นความร่วมมือของครอบครัวและชุมชน เพื่อให้มีความรอบรู้เรื่องสุขภาพ
2. เพิ่มความเข้มแข็งของการจัดบริการป้องกันโรคและลดปัจจัยเสี่ยงเพิ่มปัจจัยคุ้มครองสุขภาพ โดยเน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคม
3. มีการขับเคลื่อนและผลักดันมาตรการ ทางกฎหมาย ทางสังคมและสวัสดิการ เพื่อลดปัจจัยเสี่ยงและเพิ่มปัจจัยคุ้มครองสุขภาพให้มีประสิทธิภาพ
4. มีการปรับปรุงพัฒนาสภาพแวดล้อมทุกแห่งเพื่อให้เอื้อต่อการมีสุขภาพดีของประชาชนทุกคน

ทิศทางของยุทธศาสตร์ (Strategic Directions) เพื่อความเติบโต (1)

1. มุ่งสู่ไทยแลนด์ 4.0 เพื่อนำไปสู่ครอบครัวมั่นคง ประชาชนมั่นคง และสังคมยั่งยืน สอดคล้องกับเนื้อหาในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 และกรอบเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals) ผ่านการขับเคลื่อนระบบประชารัฐ
2. มุ่งเน้นกระบวนการนำยุทธศาสตร์ไปแปลงเป็นโครงการอย่างความสอดคล้องกับบริบทที่เกี่ยวข้อง โดยใช้ข้อมูลที่เป็นหลักฐานเชิงประจักษ์ (evidence-based) มุ่งเป้าทั้งระยะสั้นและระยะยาว โดยยึดหลักการตามกฎหมาย บัตรออกตาวา และเป็นไปตามแนว PIRAB (Partnership-Invest-Regulate-Advocate-Build capacity) ของกฎบัตรกรุงเทพฯ

ทิศทางของยุทธศาสตร์ (Strategic Directions) เพื่อความยั่งยืน (2)

3. มุ่งเน้นเรื่องความเป็นธรรม ลดความเหลื่อมล้ำในสังคม และปกป้องสิทธิมนุษยชนของประชาชน
4. มีกระบวนการที่สร้างข้อตกลงให้ทุกภาคส่วนเข้ามาร่วมรับผิดชอบต่อสุขภาพของคนในสังคม (Health in All Policy) เพื่อให้เกิดสังคมแห่งความรู้ด้านสุขภาพ (health literacy society) รวมทั้งพัฒนาและส่งเสริมพลังอำนาจของประชาชนในทุกภาคส่วนเพื่อให้เกิดข้อตกลงในการพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อมเพื่อการมีสุขภาพดี
5. มุ่งสร้างนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพบริการ รวมถึงส่งเสริมการเข้าถึงข้อมูลเพื่อให้เกิดความร่วมมือของทุกภาคส่วนในการสร้างเสริมการมีสุขภาพและป้องกันโรค

(ร่าง) ยุทธศาสตร์ส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคสู่ความเป็นเลิศ

พ.ศ. 2560-2579

ยุทธศาสตร์ที่ 1: พัฒนาคำรอรบรู่ด้ำนสุขภำพของประชำชนและสร้ำงสภำพแวกล้อมเพื่อเอื้อต่อการตัดสินใจที่เหมำะสมที่จะนำ้ไปสู่คุณภำพชีวิตของประชำชนทุกกลุ่มวัย

ยุทธศาสตร์ที่ 2: พัฒนาระบบและกลไกส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันควบคุมโรค ลดปัจจัยเสี่ยง และเพิ่มปัจจัยคุ้มครองทางสุขภาพสำหรับประชำชนทุกกลุ่มวัย ด้ว้การมีส่วนร่วมจากทุกภำคส่วน โดยค้ำนึ่งถึงการเข้าถึงและความเทำเทียม

ยุทธศาสตร์ที่ 3: ขับเคลื่อนและผลักดันมาตรการ ทางกฎหมาย ทางสังคมและสวัสดิการ เพื่อลดปัจจัยเสี่ยงและเพิ่มปัจจัยคุ้มครองสุขภาพให้มีประสิทธิภำพ

ยุทธศาสตร์ที่ 4: การปรับปรุงพัฒนาสภำพแวกล้อมทุกแห่งเพื่อให้เอื้อต่อการมีสุขภาพดีของประชำชนทุกคน

ยุทธศาสตร์ที่ 1: พัฒนาความรู้ด้านสุขภาพของประชาชนและสร้างสภาพแวดล้อมเพื่อเอื้อต่อการตัดสินใจที่เหมาะสมที่จะนำไปสู่คุณภาพชีวิตของประชาชนทุกกลุ่มวัย

1. การสื่อสารในรูปแบบต่างๆ ที่มีประเด็นเนื้อหาที่สอดคล้องกับบริบท คุณลักษณะ ประชากร และความสามารถในการเรียนรู้ ของแต่ละกลุ่มวัยในครอบครัว องค์กร และ สังคมโดยรวม
2. การสร้างกระบวนการและช่องทางการสื่อสารผ่านองค์กร กลุ่มต่างๆ ในสังคมและ ชุมชน รวมถึงเครือข่ายอาสาสมัคร และเครือข่ายจิตอาสา ผู้ป่วย เพื่อกระตุ้นการ เรียนรู้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้วยการทำตนเป็นต้นแบบแล้วบอกต่อ โดยใช้สื่อดิจิทัล เช่น อินเทอร์เน็ต IPAD, facebook และ Line
3. สร้างแรงจูงใจให้ทุกองค์กรและชุมชนในสังคมพัฒนาเป็นองค์กรและชุมชนรอบรู้ด้าน สุขภาพ
4. การกระตุ้นการคิดค้นนวัตกรรมการสื่อสารเพื่อการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคที่ เหมาะสมกับปัญหา และสภาพท้องถิ่น ฐานะเศรษฐกิจ ด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์ที่ 2: พัฒนาระบบและกลไกส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันควบคุมโรค ลดปัจจัยเสี่ยง และเพิ่มปัจจัยคุ้มครองทางสุขภาพสำหรับประชาชนทุกกลุ่มวัย ด้วยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน โดยคำนึงถึงการเข้าถึงและความเท่าเทียม

1. ส่งเสริมให้มีการจัดทำรายการบริการที่จำเป็นเพื่อการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค รวมทั้งจัดทำมาตรฐานบริการและมาตรฐานผลิตภัณฑ์สุขภาพในทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน
2. ส่งเสริมให้มีระบบบริการที่มีคุณภาพในการส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค และลดปัจจัยเสี่ยงทางสุขภาพ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน
3. สร้างเครือข่ายอาสาสมัครครอบครัว เครือข่ายอาสาสมัครสาธารณสุข และเครือข่ายผู้ป่วย เครือข่ายจิตอาสา ในสังคม ชุมชน เพื่อดูแลสุขภาพและเฝ้าระวัง ลด ละ บังคับปัจจัยเสี่ยงในสังคม
4. จัดระบบพัฒนาบุคลากรให้มีศักยภาพในการดำเนินการและประสานงานส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค รวมถึงการประเมินศักยภาพบุคลากร
5. สนับสนุนให้มีระบบเฝ้าระวังคุณภาพ และตรวจสอบบริการและผลการดำเนินงาน ผ่านกระบวนการรับรองคุณภาพ รวมถึงการพัฒนาระบบนิเทศติดตามและประเมินผลการดำเนินงานในทุกระดับ

ยุทธศาสตร์ที่ 3: ขับเคลื่อนและผลักดันมาตรการ ทางกฎหมาย ทางสังคม และสวัสดิการ เพื่อลดปัจจัยเสี่ยงและเพิ่มปัจจัยคุ้มครองสุขภาพให้มี ประสิทธิภาพ

1. ส่งเสริมกระบวนการพัฒนานโยบายและมาตรการทางกฎหมาย ทางสังคม และสวัสดิการ ในการลดปัจจัยเสี่ยงและเพิ่มปัจจัยคุ้มครองสุขภาพ โดยผ่านกระบวนการสร้างความรู้เชิงประจักษ์ที่ได้จากกระบวนการวิจัยและ องค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง
2. ส่งเสริมการใช้มาตรการทางกฎหมาย ทางสังคมและสวัสดิการ เพื่อลด ปัจจัยเสี่ยงและเพิ่มปัจจัยคุ้มครองสุขภาพ โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาค ส่วน

ยุทธศาสตร์ที่ 4: การปรับปรุงพัฒนาสภาพแวดล้อมทุกแห่งเพื่อให้เอื้อต่อการมีสุขภาพดีของประชาชนทุกคน

1. จัดระบบทางสังคมและส่งเสริมการคิดค้นนวัตกรรมเพื่อการเฝ้าระวัง เตือนภัย สังคมสิ่งแวดลอมด้วยดิจิทัลมีเดีย internet of things และสื่อมวลชน
2. ส่งเสริมการใช้กลไกทางกฎหมายด้านสิ่งแวดล้อม และสวัสดิการสังคม เพื่อให้เกิดการปฏิบัติตามข้อตกลง ธรรมเนียม และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการคุ้มครองสุขภาพประชาชนจากมลพิษสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เสี่ยง (Hot Zone)
3. เพิ่มสิทธิและความรับผิดชอบในการพัฒนาดูแลสิ่งแวดล้อมส่วนบุคคลและส่วนรวมในแต่ละชุมชน ทั้งในเขตมหานคร เขตเมือง และชนบท

ยุทธศาสตร์ส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคสู่ความเป็นเลิศ

พ.ศ. 2560-2579

กลไกการขับเคลื่อนงาน การควบคุมกำกับและประเมินผล (1)

- 1) กำหนดให้มีคณะกรรมการระดับชาติและระดับอื่นๆ ที่เหมาะสมเพื่อควบคุมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์
- 2) ส่งเสริมบทบาทขององค์กรนอกภาคสาธารณสุขในการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค (health-in-all policy)
- 3) ส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบข้อมูลข่าวสารให้มีความครอบคลุมและมีการนำไปใช้ในการพัฒนานโยบาย ตลอดจนส่งเสริมการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีการสื่อสารที่ทันสมัย

ยุทธศาสตร์ส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคสู่ความเป็นเลิศ

พ.ศ. 2560-2579

กลไกการขับเคลื่อนงาน การควบคุมกำกับและประเมินผล (2)

- 4) จัดระบบพัฒนาบุคลากรให้มีศักยภาพในการดำเนินการและประสานงาน ส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค รวมถึงการประเมินศักยภาพบุคลากร
- 5) การพัฒนาระบบนิเทศติดตามและประเมินผลการดำเนินงานในทุกระดับ
- 6) ส่งเสริมการจัดสรรทรัพยากรในการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค โดยเฉพาะอย่างยิ่งทรัพยากรจากท้องถิ่นและภาคเอกชน
- 7) สนับสนุนให้มีการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมในการควบคุมป้องกันโรคและส่งเสริมสุขภาพรวมถึงการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการกำหนดนโยบาย พัฒนามาตรการและควบคุมกำกับงานส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค